ΠΑΝΤΙΣΡΑ
αντικαπιταλιστικη • ενημερωση

Γράφει η **Μαριάννα Τζιαντζή**

Χιροσίμα, 6 Αυγούστου 1945, λίγο μετά τη ρίψη της ατομικής βόμβας. Εκατοντάδες τραυματίες προσπαθούν να απομακρυνθούν από το φλεγόμενο κέντρο της πόλης και να καταφύγουν σ' ένα πάρκο. Πολλοί είναι γυμνοί ή μισόγυμνοι, καθώς τα ρούχα τους είχαν πάρει φωτιά. Πάνω στο γυμνό σώμα έχουν μείνει αποτυπώματα από τιράντες καθώς εκεί το δέρμα κάηκε λιγότερο. Ανάμεσα στη στρατιά των *«εγκαυματιών»* (μια λέξη που την ακούμε συχνά μετά την πυρκαγιά στην Ανατολική Αττική) ξεχωρίζουν κάποιες γυναίκες που την ώρα της έκρηξης φορούσαν κιμονό με σχέδια λουλουδιών τα οποία έχουν αποτυπωθεί στο σώμα τους, καθώς το λευκό χρώμα αντανακλά τη θερμότητα από τη βόμβα ενώ τα σκούρα χρώματα την απορροφούν και τη μεταφέρουν στο δέρμα – κι εκεί το έγκαυμα είναι πιο βαθύ.

Την εικόνα μεταφέρει ένας από τους επιζώντες και τη συναντάμε στο βιβλίο του **Τζον Χέρσι «Χιροσίμα».** Ο Χέρσι, ένας από τους πρώτους Δυτικούς δημοσιογράφους που επισκέφθηκαν τη Χιροσίμα μετά την καταστροφή, συγκέντρωσε τις αφηγήσεις έξι αυτοπτών μαρτύρων σε ένα άρθρο, έκτασης 30.000 λέξεων, που αρχικά δημοσιεύτηκε στο περιοδικό New Yorker και αργότερα τυπώθηκε σε βιβλίο, που πουλήθηκε σε εκατομμύρια αντίτυπα.

Από τους 150 γιατρούς της Χιροσίμα, οι 65 σκοτώθηκαν με την έκρηξη, και από τις 1.780 νοσηλεύτριες, οι 1.650 είτε σκοτώθηκαν είτε τραυματίστηκαν βαριά και ήταν αδύνατο να προσφέρουν την παραμικρή βοήθεια στους τραυματίες. Μια πόλη θρήνων και δακρύων ήταν η Χιροσίμα. *«Εξαιτίας του πόνου, πολλοί πληγωμένοι βάδιζαν με τα χέρια ψηλά σαν να κουβαλούσαν ένα αόρατο φορτίο»,* λέει ένας μάρτυρας.

Εκεί στο πάρκο *«ήταν δύσκολο να ξεχωρίσεις τους νεκρούς από τους ζωντανούς»* καθώς οι περισσότεροι κείτονταν ασάλευτοι, με τα μάτια ανοιχτά. Και η σιωπή των νεκρών είχε γίνει η σιωπή των ζωντανών: *«Οι πληγωμένοι ήταν ήσυχοι, κανείς δεν έκλαιγε, κανείς δεν ούρλιαζε από τον πόνο. Κανείς δεν παραπονιόταν και όσοι ξεψυχούσαν το έκαναν αθόρυβα. Ακόμα και τα παιδιά δεν μπορούσαν να κλάψουν».* Τους έδινες νερό κι εκείνοι

ανασηκώνονταν ελαφρά κι έκαναν μια μικρή υπόκλιση, σαν να ‘λεγαν ευχαριστώ.

Αν υπάρχουν τρία, τέσσερα, πέντε βιβλία που αποτυπώνουν μεγάλες, εμβληματικές στιγμές του 20ού αιώνα, η «Χιροσίμα» του Χέρσι είναι ένα από αυτά. Το ίδιο θα μπορούσαμε να πούμε για τις **«Δέκα μέρες που συγκλόνισαν τον κόσμο»** του **Τζον Ριντ** και το **«Αν αυτό είναι ο άνθρωπος»** του **Πρίμο Λέβι.**

Η Χιροσίμα δεν είναι μόνο τα θύματά της και η πολεμική πυρηνική απειλή δεν θα έπρεπε να έχει μόνο επετειακό χαρακτήρα. Όμως η Χιροσίμα χώρισε τον ιστορικό χρόνο σε ένα πριν και ένα μετά. Και κανένας ποιητής, όσο δυνατή και αν είναι η πένα του, δεν θα μπορούσε να αποτυπώσει τη μάχη ανάμεσα στο θάνατο και τη ζωή με τόση δύναμη όσο το στεγνό, δημοσιογραφικό κείμενο του Τζον Χέρσι.

Πάνε πολλά χρόνια από τότε που πρωτοδιάβασα τη «Χιροσίμα», όμως μου είναι δύσκολο να ξεχάσω τον ίσκιο εκείνων των *«ανθισμένων κοριτσιών».*